

Soap in de Bijlmer

Zosoap, de wedstrijd voor amateursoapacteurs in Zuidoost, is gisteravond geëindigd met de presentatie van vijf korte soapfilms op het Anton de Komplein. Belangrijke onderwerpen: liefde, bedrog en jaloezie. Het publiek koos William Anthony als beste acteur en Arichelle Marshall als beste actrice. Zij en de leden van het best beoordeelde team kregen de Zosoap-trofee, een gratis acteerworkshop, een inschrijving bij een professioneel casting- en modellenbureau 'en natuurlijk eeuwige roem', aldus de organisatoren.

FOTO MICHAEL JACOBS

Artis heeft er 40.000 dieren bij

AMSTERDAM - Artis heeft sinds gisteren 40.000 termieten. Ze zijn met heuvel en al vanuit de dierentuin in Bazel naar Amsterdam gebracht.

Artis zegt de enige dierentuin in Nederland te zijn die een termietenheuvel heeft.

Het geheel weegt ruim tweehonderd kilo en is negentig centimeter hoog.

In de toekomst wordt de heuvel nog veel groter en komen er in snel tempo termieten bij. Na jaren arbeid van de bewoners kan een nest tien meter hoog worden. Termieten bouwen het met aarde, plantenresten en uitgekauwd hout centimeter voor centimeter op.

De termietenheuvel staat in het nieuwe insectarium, omdat het in dat gebouw warm genoeg is voor de dieren. (ANP)

Nazaat slaaf moet leren verwerken

De herdenking van het slavernijverleden raakt de mensen niet, betogen Mercedes Zandwijken en Machiel Kestra. Zij willen een Surinaamse gedenktag om de werkelijke pijn aan te pakken. Een afro-Surinaamse seider.

PATRICK MEERSHOEK

De nationale herdenking van de afschaffing van de slavernij, vorige week zaterdag in het Oosterpark, drukte Mercedes Zandwijken weer eens met de neus op de feiten. Er werden mooie woorden gesproken over de zwarte bladzijde in onze vaderlandse geschiedenis, er waren hoogwaardigheidsbekleders met plechtige gezichten en er was een kranstegging bij het monument, maar eigenlijk gebeurde er niets. "De herdenking is verworpen tot een kale en inhoudsloze ceremonie," vindt Zandwijken. "Het heeft helemaal niets te maken met de werkelijke pijn bij de nazaten van de slaven."

De werkelijke pijn, daarmee doelt Zandwijken, in het dagelijks leven projectleider sociale cohesie bij stadsdeel Oost/Watergraafmeer, op de gevolgen die de afro-Surinaamse gemeenschap tot op de

dag van vandaag ondervindt van het slavernijverleden. "Er zijn binnen gezinnen ontwrichtende patronen waar te nemen die van generatie op generatie worden

'WAAROM SCHREEUW OOK IK ZO TEGEN MIJN KINDEREN?'

doorgegeven. Waarom leven zoveel vrouwen en kinderen zonder man en vader? Waarom schreeuwen zoveel moeders tegen hun kinderen? Waarom doe ik dat ook?"

Het wordt hoog tijd, meent Zandwijken, dat de afro-Surinamers erkennen dat het slavernijverleden niet alleen iets uit de geschiedenisboeken is, of een geschikt instrument om de Nederlandse regering te dwingen tot het

verrichten van herstelbetalingen. "Dat vind ik allemaal prima, maar het gaat mij om de gedragingen die wij zelf maar niet kunnen achterlaten. Het is in de eerste plaats onze eigen verantwoordelijkheid om daar iets aan te doen."

Hoe dat zou kunnen? Zandwijken kreeg een idee toen zij enkele jaren geleden voor het eerst aanschoof aan de seidertafel van het gezin van haar vriend Machiel Kestra, docent filosofie aan de Universiteit van Amsterdam. Tijdens de seidermaaltijd wordt door de Joodse gemeenschap stilgestaan bij de vlucht van de voorvaders uit Egypte, en de jaren van onderdrukking die daaraan vooraf waren gegaan. Zandwijken: "Ik was diep onder de indruk en dacht: waarom hebben wij dat niet?"

Kestra vult aan: "De seider is een eeuwenoude traditie. Je viert die met familie en vrienden. Er wordt gebruikgemaakt van een vertelling, de haggada. In die vertelling komen vier zoons voor. Zij hebben ieder een eigen houding ten opzichte van het verleden. Eén voelt zich betrokken bij de geschiedenis, een ander heeft er weer weinig mee. Het mooie van die vorm is dat het voor alle deelnemers aan de seider herkenbaar blijft. Het draait om het eigen verhaal in combinatie met de gemeenschappelijke geschiedenis."

Samen met Kestra begon Zandwijken te broeden op de mogelijkheid van een Surinaamse seider, een eigen manier om het slavernijverleden onder te brengen in een jaarlijks terugkerend ritueel. "Wat mij zo aanspreekt in de seider, is dat het gaat om de persoonlijke betrokkenheid bij de geschiedenis van de slavernij. Het ritueel reikt mogelijkheden aan om het verdriet te helen. Er gaat een heilzame werking van uit. Bovendien draagt het bij aan een collectief bewustzijn: dit hebben onze voorouders meegemaakt."

Dat bewustzijn is niet sterk ontwikkeld in de afro-Surinaamse gemeenschap, zegt Zandwijken. "Een kleine groep houdt zich actief bezig

met het slavernijverleden. Maar voor de meeste mensen is het vreemd terrein." Kestra: "Er is geen serieuze traditie van herdenken. Op 1 juli wordt Keti Koti herdacht, het verbreken van de ketenen. Dat viel dit jaar samen met de opening van het Kwakoe-festival. Dat zou in Joodse kring ondenkbaar zijn."

Daarom pleiten Zandwijken en Kestra voor een Surinaamse seider, enkele dagen vóór Keti Koti. Hoe zo'n ritueel er uit zou moeten

'HERSTELBETALINGEN OKÉ, MAAR HET GAAT OM ONS GEDRAG'

zien? "Een gezamenlijke maaltijd voor beide ouders en de kinderen, omringd met elementen uit de Creoolse cultuur. Dat kan muziek zijn, of

een dans, of een verhaal," oppert Kestra. "Maar dat is natuurlijk niet aan ons om te bepalen. Ik kan mij voorstellen dat de informele leiders uit de afro-Surinaamse gemeenschap een keer gaan praten met de rabbijn van de joods-liberale gemeente."

Zandwijken: "Of eens een kijkje nemen bij de iftar van de Marokkaanse gemeenschap, de maaltijd die tijdens de ramadan na de vasten wordt gebruikt. Ik heb de laatste jaren uit hoofde van mijn werk veel multiculturele evenementen bijgewoond, maar de Marokkanen stelen de show."

Dat er belangstelling is binnen de Surinaamse gemeenschap, staat volgens haar vast. "Ik heb mijn idee vorige week gelanceerd tijdens de herdenkingsbijeenkomsten in de Muiderkerk en op het Kastanjeplein. Er was zeer veel instemming."

ADVERTENTIE

GEVRAAGD:

Niet-rokende proefpersonen vanaf 18 jaar met allergische neusklachten (niezen, jeuk, verstopte en/of lopende neus) EN slaapproblemen in de periode juni-augustus

die mee willen doen aan een onderzoek naar het effect van neusspray op slaapproblemen bij seizoensgebonden allergie op de KNO afdeling van het AMC, Amsterdam.

- Duur van het onderzoek is 2 maanden met in totaal 5 bezoeken aan de polikliniek KNO
- Dagboek bijhouden gedurende 1 maand
- 1x Huidpriktest
- Reiskostenvergoeding

Geïnteresseerd?

Mail naar: knoresearch@amc.uva.nl

of bel: 020-5666490

(bereikbaar op werkdagen van 8.30-16.00)

Machiel Kestra en Mercedes Zandwijken: seider. FOTO FLORIS LOK